

POSTANOWIENIE

Dnia 26 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Lemańska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marcin Łochowski

SSN Adam Redzik

w sprawie ze skargi P. T.

z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...]

na przewlekłość postępowania Sądu Apelacyjnego w [...] w sprawie VI ACz [...]

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 26 marca 2019 r.,

1. odrzuca skargę;

2. nakazuje zwrócić skarżącemu – P. T. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] opłatę od skargi na przewlekłość postępowania w wysokości 200 (dwustu) złotych.

UZASADNIENIE

P. T. (dalej: Skarżący) w skardze na przewlekłość postępowania wniesionej do Sądu Najwyższego za pośrednictwem Sądu Apelacyjnego w [...] wniósł o:

a) stwierdzenie, że w postępowaniu wywołanym zażaleniem od postanowienia zawartego w wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 12 grudnia 2017 r., sygn. akt XXV [...], rozpoznawanym przez Sąd Apelacyjny w [...] VI Wydział Cywilny pod sygnaturą VI ACz [...] nastąpiło naruszenie praw Skarżącego do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki;

b) wydanie Sądowi rozpoznającego sprawę zalecenia podjęcia w wyznaczonym terminie odpowiednich czynności;

c) przyznanie od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w [...] na rzecz

Skarżącego sumy pieniężnej w wysokości 20.000 zł;

d) zasądzenie od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w W. na rzecz Skarżącego zwrotu kosztów postępowania według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu Skarżący wskazał, że zażaleniem z dnia 19 grudnia 2017 r. zaskarżył postanowienie zawarte w punkcie drugim wyroku Sądu Okręgowego, w zakresie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Jak dalej wyjaśnił, zażalenie do Sądu Apelacyjnego w [...] wpłynęło w dniu 28 lutego 2018 r. Z informacji uzyskanej przez Skarżącego z Biura Obsługi Interesanta wynikało, że w sprawie przez 9 miesięcy od daty wpływu zażalenia nie zostały wykonane jakiegokolwiek czynności. Powyższe okoliczności wynikały również z rejestru czynności prowadzonego w portalu informacyjnym sądów apelacji [...].

Wobec powyższego Skarżący stwierdził, że złożenie skargi na przewlekłość postępowania było uzasadnione.

Prezes Sądu Apelacyjnego w [...] wniósł o odrzucenie skargi, ewentualnie o jej oddalenie.

W pierwszej kolejności przedstawiając argumenty dotyczące odrzucenia złożonego środka, Prezes Sądu Apelacyjnego uznał, że wniesienie skargi w toku postępowania zażaleniowego, jako incydentalnego, należało rozważyć jako niedopuszczalne. Jak wyjaśnił, „tok postępowania w sprawie”, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 75; dalej: ustawa o skardze na przewlekłość), to „postępowanie co do istoty sprawy”. Wniesione zażalenie dotyczyło jednak rozstrzygnięcia o kosztach procesu, zatem było zagadnieniem incydentalnym rozpatrywanym w ramach postępowania głównego.

Dalej podnosząc argumenty za ewentualnym oddaleniem skargi, Prezes Sądu Apelacyjnego wskazał, że poza wniesionym zażaleniem przez Skarżącego równocześnie została złożona apelacja strony przeciwnej, w której zaskarżono wyrok Sądu Okręgowego z dnia 12 grudnia 2017 r. w całości. Obydwa środki zaskarżenia tego samego dnia zostały przesłane do Sądu Apelacyjnego w celu ich „łącznego” rozpoznania. Nakaz rozpatrywania spraw według kolejności wpływu

spowodował, że termin do rozpatrywania zażalenia został wyznaczony w okresie 10 miesięcy od przekazania akt sprawy, zaś rozprawa apelacyjna wyznaczona została przed upływem 12 miesięcy. Wobec powyższego, w ocenie Prezesa Sądu Apelacyjnego, nie można było przyjąć, że doszło do przewlekłości postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga jako niedopuszczalna podlega odrzuceniu.

Ustawa o skardze na przewlekłość reguluje zasady i tryb wnoszenia oraz rozpoznawania skargi strony, której prawo do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki zostało naruszone na skutek działania lub bezczynności sądu lub prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze (art. 1 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość).

Skarżący kwestionuje rozpoznawanie bez nieuzasadnionej zwłoki postępowania zażaleniowego, które ma charakter incydentalny (uboczny) wobec postępowania co do istoty sprawy, tj. dotyczącego naruszenia dóbr osobistych, toczącego się w dniu wniesienia skargi przed Sądem Apelacyjnym w [...], na skutek wniesionej apelacji. Postępowanie, w stosunku do którego wniesiono skargę na przewlekłość przed Sądem Apelacyjnym, zostało zainicjowane zażaleniem, które służyło weryfikacji postanowienia zawartego w punkcie drugim wyroku Sądu Okręgowego z dnia 12 grudnia 2017 r. w zakresie zwrotu kosztów postępowania.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość, skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiła przewlekłość postępowania, wnosi się w toku postępowania w sprawie. „Tok postępowania w sprawie” zgodnie z art. 2 ust. 1 i art. 5 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość w orzecznictwie Sądu Najwyższego jest rozumiany jako „postępowanie co do istoty sprawy”, a nie postępowanie zażaleniowe jako *incydentalne* (uboczne) postępowanie, którego bieg nie powoduje „przejścia” rozpoznania istoty sprawy do sądu wyższej instancji (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 listopada 2014 r., III SPP 227/14, OSNP 2017 nr 1, poz. 13, z dnia 16 czerwca 2015 r., III SPP 12/15, LEX nr 2051078, z dnia 10 stycznia 2017 r., III SPP 65/16, niepublikowane, z dnia 22 lutego 2017 r., III SPP 2/17, LEX 2255326). Sąd

Najwyższy w rozpoznawanej sprawie podziela ten podgląd w całości.

Pogląd ten pozostał aktualny również po zmianie dokonanej z dniem 6 stycznia 2017 r. ustawą z dnia 30 listopada 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r., poz. 2103), ale i uzyskał dodatkowe wsparcie w treści znowelizowanego art. 2 ust. 1 i 2 ustawy o skardze na przewlekłość. Zgodnie z art. 2 ust. 1 *in principio* w aktualnym brzmieniu, strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych. Brzmienie to wyraźnie wiąże możliwość złożenia skargi na przewlekłość z postępowaniem co do istoty sprawy.

Oznacza to, że niedopuszczalna jest skarga na *przewlekłość* postępowania zażaleniowego, jako *incydentalnego* w cywilnym postępowaniu rozpoznawczym, co do istoty sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 listopada 2014 r., III SPP 227/14, LEX nr 1552610).

Skoro postępowaniem incydentalnym jest postępowanie zażaleniowe w zakresie kosztów postępowania, skargę należało uznać za niedopuszczalną.

Z powyższych względów skarga podlega odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 3 w związku z art. 394¹ § 3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 1360 z późn. zm.) oraz w związku z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na *przewlekłość*. O zwrocie opłaty od skargi Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy o skardze na przewlekłość.